

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Novo ministerstvo.

Kakor smo uže v včerajšnjem listu povedali, končana je ministerska kriza in dopolneno je ministerstvo z dvema novima udoma, drugi so ostali. Konservativci in Slovanom prijazni vitez Kriegsau, ki je bil prej namenjen za naučno ministerstvo, a je moral od tam odmakniti se opoziciji Horstovej, prišel je vendar v kabinet prevzemši namesto provizoričnega voditelja tega portfelja Cherteka finančno ministerstvo. Naučno ministerstvo je moral gospod Stremayr če prav nerad vendar-le enkrat oddati in to nij prišlo v roke kacemu zagrizenemu pristašu ustavoverne stranke, temuč uradniku, od grofa Taaffeja v ministerstvo pozvanemu ces. namestniku dolnje avstrijskemu, baronu Conradu. Spravi in narodnemu porazumljenju prijazni udje ministerstva (Taaffe, Pražak, Falkenhayn, Ziemalskovski) pridobili so jednega baje jako energičnega souda v Kriegsauu več, nemški „koalicijski“ (Stremayr, Korb, Horst) so izgubili Cherteka, a pridobili nič, ker o Conradu se more le misliti, da bode hodil z ministersko večino, kakor je tudi dozda zmirom. O baronu Conradu, kateri je bil pod Hohenwartom iz Ljubljane, kjer je bil deželni predsednik, v Linc prestavljen, torej avanziral za namestnika, pravijo sami nemški ustavoverni listi (na pr. „N. fr. Pr.“), da „je ministerstvom vseh barv z jednako udanostjo služil, ravno tako z gorečnostjo Hohenwartovo politiko zastopal, kakor po-tlej Auerspergovo“; torej ga liberalni Nemci mej svoje ne štejejo. On pozna iz samovida slovenske razmere in zahteve, in ker lahko vidi, da so se v zadnjih devetih letih, kar je on od nas proč prišel, naše narodne želje le

povečale in energičneje postale, upamo, da se jim zdaj kot učni minister ne bode principi-jalno protivil, če ravno je kot kranjski deželni predsednik in Giskrov uradnik pri volitvah nam protiven biti moral. Kakor se nam z Dunaja piše, on zdaj nikakor nij sovražnik Slovanov. Sicer pa: dejanja bodo pokazala, kako je.

V sedanjih razmerah torej s tem izidom krize nijmo nezadovoljni. Če pomislimo, da bi bil mogel, kakor se je zadnje dni en hipec kazalo, celo Stremayr vrh dobiti, bodimo veseli, da ga nij. Nij brez pomena, da se je g. Stremayr s tem, da se je vendar odločil poleg Kriegsaua v ministerstvu ostati, spet zameril pri ustavovercih. Pozabiti ne smemo, da ima desnica v državnem zboru še le majhen in ne popolnem jednotno večino, da se ne more tedaj še govoriti o kakej popolnej zmagi narodnega in konservativnega principa. Poza-biti ne smemo, da so se ustavoverci v zadnjih 18 letih vsem birokratizmu tako utrdili, da ima celo Taaffe težavno stanje. Ravno zadnji zakulisni boji so desnico učili, svojo moč prav spoznati, ne preceniti je, pa tudi ne preniko ceniti protivnikove moči. To bode stranko učilo previdnosti pa vstrajnosti. Velik napad protivnikov je odbit, oni so se z izgubo nazaj odmaknili in ta izguba jim bo jako občutljiva postala.

Zdaj je za nas tudi čas dobljen. In „čas dobljen, vse dobljeno“, velja jako mnogokrat. Bolj kakor vse drugo bode čas delal z razdejalno močjo na organizaciji takozvane ustavoverne ali liberalne nemške klike, ki je vzlasti na Dunaji mogočnejša bila, nego si je marsikdo mislil, ali ki je vendar taka, da dolge opozicije proti obstoječej vladi prenesti ne more. Iz

teh uzrokov bi bilo po našej sodbi krivo in bi se delalo le ustavovercem na ljubo, ko bi naši poslanci novodopolnene večine ministerstva ne pomagali vzdržavati, če prav nijmo še vseh ministrov tacihi dobili, kakor bi jih radi.

Naša učiteljska pripravišča.

Z Dunaja 17. febr. [Izv. dop.]

V budgetnem odseku je pri debati o učiteljskih dr. Vošnjak stavljal resolucijo, da se naj vlada pozivlje na učiteljskih v Mariboru in Ljubljani slovenski jezik kot učni uvesti, v Celovci in Kopru pa za slovenske preparande posebne paralelke napraviti. Proti je govoril Stremayr, svetovalec Herman, Herbst zlasti zaradi Celovca, „ki je z okolico ves nemški“, Stüss, Neuwirt, Heilsberg itd. Dr. Vošnjak je večkrat besedo poprijel, da je branil svojo resolucijo in odvrnil nasprotne napade. Ker pa je Herbst dejal, da za Slovence vendar bi zadostovali trije zavodi v Ljubljani, Mariboru in Kopru, paralelke v Celovci pa bi preveč veljale, je dr. Vošnjak opustil za zdaj dodatek zaradi Celovca, da je potem bila resolucija sprejeta z večino glasov. Ali bo tudi v celem zbornici o svojem času našla večino, odviselo bode od tega, kako bo pri debati desna stran zastopana. Vsakako pa se je zdaj prvokrat, odkar je avstrijski parlament, zgodilo, da je v najimenitnejšem odseku, to je v budgetnem odseku se sprejela resolucija nam Slovincem na ljubo. Dunajski časniki v svojih poročilih popolnem zamolče to resolucijo, da si sicer vsako drugo malo obravnavo ome-njajo. Mi Slovenci smo pač tem Velik-nemcem in židom najhujši trn v peti.

Dr. Vošnjak je posebno grajal, da je vadna šola v Ljubljani in v Mariboru nemška, za učitelje, ki bodo potem na skoraj

Listek.

Listi iz Italije.

II.

Gospa! Tudi moje prvo pismo je bilo vam namenjeno, a oni, ki sem mu ga dal, naj ga vam pošlje, nij vašega spola čestitelj, zato ga je adresiral prijatelju. Zdaj sem mu dokazal, da smem jaz tudi vam pisati, in obljubil je, da ne bo mojih pisem več drugam adresiral.

Solnce je sijalo, kakor sem uže rekel, ko me je mej Lescami in Javornikom dobrodejno spanje objelo; pomislite si torej moje začudenje, ko, zbudiš se, zapazim, da sneg ne le naletuje, ampak da burja prav pošteno z njim mede. Hitro se po uri in vožnjem redu orijentiram, kje sem, — bilo je to mej Radečami in Trebižem, tedaj uže precej blizu blažene Italije.

V Trebiži treba mi je bilo čakati celo

uro do prihoda pontafeljskega vlaka. Iskal sem torej restavracije, toda ta še nij dodelana; a po pripravah zanjo soditi, smela se bode, kadar bo dodelana, uvrščevati mej najlepše in največje na naših železnicah. Tudi hotel, kateri je bil na državne stroške sezidan prav na kolodvoru, je velikansk, in bode baje preskrbljen z vsem konfortom. Ta hotel sezidan je bil s hvalevrednim namenom, da se tujci privabijo ogledat si prelepe kraje v planinah, katerih središče je Trebiž in ti kraji, kakor rajbeljska, soška in kanalska dolina, Belapeč in Kranjska gora, meriti se gotovo morejo z najobiskovanejšimi planinskimi partijami v Švici in Tirolih. Trebižani to državno podjetje prav po strani gledajo in neki mož mi je zatrjeval, da je denar za to veliko zidanje čisto „aus-wurfen“, vendar se pa nadajam, da ne bode tako, kakor škodoželjni mož državi, kot svo-jemu konkurentu, privoščil, vsaj pravijo, da se enak hotel, ki ga je upraviteljstvo južne že-

leznice sezidati dalo v Toblahu na Tirolskem, prav dobro izplača.

Razen mene čakalo je na kolodvoru tudi nekoliko gorenjskih kmetov, ki so mi pravili, da gredo „na B'lak“, toda ti me nijso toliko zanimali, kot Korošci, katerih je tudi nekaj zbranih bilo. Opazujoč jih, videl sem v svoje veliko začudenje, da ima večina onih, ki nemški govoré, vratove, kakoršni po našej sodbi, nijso ravno atributi človeške lepote, mej tem, ko mej možmi slovenski govorečimi, niti jed-nega zapazil nijsem. Gospa, pravil sem vam uže nekedaj, da sem v štajerskih hribih okolo Voitsberga našel toliko onih nesrečnih bitij, ki sami ne vedó, zakaj žive, ki so slepi in gluhi za vse okolo sebe, katere je ljudstvo poimenovalo „troteljne“. Rekel sem vam uže takrat, da smatram troteljstvo za zasluženo kazeno, s katero je narava kaznovala one Slovence, ki so se ponemčiti dali, vsaj mej Slo-venci nikjer ne najdete te vrste bitij, ali k

Adolf baron pl. Kriegsau je mnogo služil kot politiški uradnik pod Bachom na Ogerskem in bil kasneje od Belcredija imenovan sekcijem šefom pri upravi za nauk in bogočastje. Po padcu Belcredijevega ministerstva je bil dejan v pokoj. L. 1870 je postal tajnik podunavskega parobrodnege društva, od koder je bil zdaj v ministerstvo pozvan. Kriegsau ni bil nigdar centralist.

Glasilo čeških poslancev praška „Politik“ govori včeraj 17. febr. v svojem članku o dopolnjenem ministerstvu in pravi: „Mi moramo počakati, kako se bode gospod Conrad kot naučni minister izkazal in mi hočemo upati, da bode on, ki ni strankar, razumel vsem narodom v jednakej meri pravičen biti.“ Tudi o Kriegsauu se simpatično izražuje. H koncu istega članka izreka češki organ zaupanje grofu Taaffeju.

Vnanje države.

Rusko „Novoje Vremja“ piše v svojem članku 13. t. m. željo, da naj bi si nemške novine jemale izgled na prestolnem govoru nemškega cesarja, ki poudarja mir, a nemške novine na Rusijo le hujskajo.

Črnogorska vlada je izjavila italijanskemu zastopniku, da nadaljnjih posredovalnih predlogov ne more sprejemati, ker se hoče sporazumno z družimi vlastimi držati berlinskega dogovora, in tedaj zahteva tudi, da jej Turška odstopi Plavo in Guzinje.

Iz **Sofije** se poroča, da sta Avstrija in Rusija bolgarskej vladi glede mohamedanskih begunov nasvetovali turško-bolgarsko komisijo, ki naj bi uravnala to zadevo.

Grška zbornica je dejala bivšega vojnega ministra Sotiriosa v zatočni stan zavoljo nepoštenega ravnanja njemu izročenih novcev.

Francoska „Republique Française“ daje v svojih člankih o vnanjej politiki razumeti, da se dela zveza mej Rusijo in Francosko. Ona končuje svoje članke z zagotovilom: „Francija se prihodnje vojske nema bati.“

Italijanski rimski vladni list objavlja 26 novo imenovanih senatorjev ter imenovanje Techio-a predsednikom in treh drugih podpredsednikom senata.

V **berlinskej** zbornici poslancev je pri budgetnej debati hanoverski poslanec Brül tožil o hanoverskej vladi, da v tamošnjih deželnih knjigarnah za ljudske šole trpi tako nemško zgodovinsko knjigo, ki govori žaljivo o prejšnjih hanoverskih vladarjih. Dejal je da se je temu tembolj čuditi, ker se pruskej vladarskej hiši zmirom izkazuje taka čast, ki meji uže na idolatrijo (malikovanje). Te besede so se vse frakcije ustrašile in jedna za drugo so trdile, da ne mislijo tako, kakor poslanec Brül.

Dopisi.

Iz Šempetra na Krasu 10. febr. [Izv. dop.] Večkrat bilo je uže na tem mestu go-

vorjeno, kako malo ozira jemlje južna železnica pri nastavljanji uradnikov svojih po čisto slovenskih krajih na to, da so uradniki tudi zmožni deželne jezika, kojega izključljivo ljudstvo govori, s katerim morajo službeno občeovati. Težavno mora biti to za pošteno nemške uradnike same, ki bi radi v lepem sporazumljenji z občinstvom živeli in v službenih zadevah pravičnim terjatvam naroda zadostili. Še bolj nadležno in velikokrati tudi na materijalno kvar je pa slovenskemu občinstvu uradovanje nekaterih arogantnih, slovensko ljudstvo i jezik njegov zaničevajočih nemških uradnikov, kateri celo mislijo in terjajo, da naj se naši slovenski kmetje njim na ljubo nemški uče, kakor da bi bili oni zaradi uradnikov tu i ne ti zaradi občinstva. V tem nespametnem ali bolj hudobnem mnenji jih menda vendar ne podpira in utrjuje ravnateljstvo južne železnice samo? Temuč mi mislimo, da ima ravnateljstvo gotovo toliko previdnosti in obzira do občinstva, katero društvo podpira in do uradnikov samih, da pri neobhodnej potrebi znanja slovenskega jezika ne bode nastavljalo po slovenskih krajih uradnikov, ki tega jezika ne umejo, imeti nehčejo in ga celo zaničujejo!

Če železnice vodstvo po pregovoru ravna: kogar Bog ljubi ga tepe, ljubiti mora ona Šempetersko postajo, ker jo nastavljanjem nemških vse slovensko zaničevajočih uradnikov osrečuje, koji lepo slogo kale.

Predno je na prošnjo županije Šempeterske in one iz Nadanjegasela premestila nekega Schmidta, rodod Prusa, kateri je slovenskemu ljudstvu celo ime „ljudstvo“ oporekel, nastavilo je uže tu se ve da zopet jednega ravno tako zagrizenega Nemca. — On na tukajšnji postaji veliki zvonec nosi i če tudi sam niti pravilno nemški pisati ne zna, smatra se vendar, če tudi brez njih dovoljenja, zastopnika tukajšnjih nemških uradnikov, in se poteza za njih pravice le tam kjer treba nij.

On je protiven vsemu, kar v njegov rog ne trobi in nij z blaženo omiko nemško obdarjeno, kakor misli da je on sam. V resnici je pa omika njegova po vsem kaj dvomljiva.

Dokler so bili tu naši domači uradniki, nastavljeni, koji so še vedno tukajšnjim prebivalcem v blagem spominu, vladala je tu najlepša sloga in živahno družbinsko življenje, kojega sedaj žalibože jako pogrešamo. Naj nam vodstvo železnice da uradnikov, ki se bodo z ljudstvom razumeli.

in italijanski krog oblačil, kakor tudi živahnost temperamenta razločuje ga zdatno od njegovega mirnega in počasnega soseda, nemško govorečega Pontafeljca.

Največe čudo je pač, da se je tu narodnostna meja tako natančno ohranila, ali prav za prav, da so se tu Slovenci, ki so nekedaj bili prebivalci Pontafeljna in Pontebe, na tako različen način potujčili. Se ve da so tu različne politične okoliščine največ uplivala, kajti Pontebci bili so največ časa podvrženi benečanskemu gospodstvu in uplivu, Pontafeljci pa avstrijskemu. Tam se je italijaniziralo, tu germaniziralo. Ali na desnej strani reke italijaniziralo se je tudi tedaj, ko je Benečija bila pod avstrijskim gospodstvom, mej tem, ko se po drugih kraljestvih in kronovinah naše mnogojezične države nij prenehalo nemčiti. Posebno to velja o slovanskih kronovinah, kajti tradicionalna politična učenost avstrijskih državnikov kulminirala je menda v načelu, da „Slovan-

ne sme na dan“! Žalibog, da je deloma tudi še dandenes tako in da se enako ko nekdanja Rezijuta po zaslepljenosti in strasti nekaterih krogov, do vsega, kar je slovansko, pripravljajo tudi drugi kraji za Italijo, na katerih, ako pojde še dalje tako, bode zamec, domoljub, krvavečim srcem mogel vzdihniti: fuimus Troes!

Pontebski kolodvor nekako čudno kontrastira od pontafeljskega; mej tem, ko je namreč poslednji sezidan jako okusno in v velikih razmerah ter upravljen posebno elegantno, je prvi iz lesa zbita koliba z različnimi predeli, ki se pa ne odlikujejo niti po svojej notranjej upravi, niti po čistoti, ki bi v njih vladati imela. Pontebski kolodvor je bil, kakor znano, postavljen veliko prej, ko avstrijski; vpraša se torej, kaj je avstrijsko vlado nagnilo k temu, da je nasproti neznatnemu poslopju na poslednej italijanskej postaji postavila tako veliko in elegantno poslopje. Ali ne morebiti

Iz Sodražice 17. febr. [Izv. dop.] Minitil je predpust, — z njim čas veselja. Težko ga bode pogrešala mladina slovenska — saj smo brali, kako se je radovala po čitalnicah in bralnih društvih. In pri nas? Veselica je bila dvakrat, a v resnici nijedenkrat. Žalibog! In vendar smo dobili za pust nekaj, kar je ves trg kvišku spravilo. 7. febr. namreč so naši vrli lovci pod vodstvom g. Ivana Šege, izkušenega in starega lovca, ubili medvedko, ki je tehtala nekaj čez 70 Kl. — Omenimo naj še, da so bile na pustni dan prišle maske iz bližnje Ribnice k nam. Dopadale nijso nikomur, nasprotno so bile zvečer domače, brez lastne hvale, prav dobro kostumirane.

Iz ormoške okolice 16. febr. [Izv. dop.] Pogosto se rabi v sedanjem času gaslo „naprej!“ Tudi „Narodovih“ dopisnikov nekdo kliče „slava!“ možem, ki imajo to vodilo. To po vsi pravici!

Opravičuje in potrjuje nam to pravilo potreba časa ali vsakdanja skušnja; saj, kdor ne gre naprej, gre nazaj, ali rakov pot! Nij postatka v naravnem oziru. Zares, „naprej!“ naj bo tudi gaslo slovenskih učiteljev; če ne, zaostajali bomo v dobrem za drugimi narodi.

Učitelji smo, da bi se v poduku ter izobraženji ljudstva vspešneje napredovalo, ustanovili si društva. Zrastlo jih je v malo letih tudi po Slovenskem obilo! „Slovenski Narod“ je uže pohvalil marsikatero! Pravica terja, da se hvali, kar je vredno, pa tudi graja — ali vsaj molči o tem, kar ne zasluži hvale. Imel sem priliko se prepričati o delovanji učiteljskih društev tu in tam! Nekatera so modro in dobro urejena, dobro obiskana, druga zopet tako, da se Bogu usmili! To se razvija, ono je zopet podobno praznemu klasu.

Če hočeš videti, ljubi čitatelj, učiteljsko društvo brez vse skaze in graje, pojdi tja v Ormuž na spodnje Štajersko. To ti je društvo! Vse je na pravem kraji kakor je želeto. Naj bi se osnovala društva po tem izgledu, večja ali manjša, po potrebah okraja in učiteljev! Če pa ti je pretežko in predaleč iti v Ormuž, pogledat vse hvale vredno učiteljsko društvo, da bi se prepričal o resnici, ali da bi se napravila taka ali enaka dobra učiteljska društva kje drugje, ti hočem s kratkim obrisom učiteljskega življenja postreči.

Res je, da je učiteljev v ormužkem okraju malo. Ali tudi majheno število doseže svoj cilj, ako z združenimi močmi deluje, ter povzdičuje svojo narodno šolstvo. Ne čeličanska po-

nečimernost? Ali nij hotela morebiti, da bi tujec popotnik po razmerah teh dveh poslopij, na skrajnih granicah stoječih, sklepal tudi na notranje razmere dotičnih držav? Mogoče je pač, kajti verjemite mi, gospa, da nečimernost nij razširjena samo mej onim spolom, ki vlada svet, ampak v javnem življenji tudi mej onim, ki je sredstvo za vladanje istega.

Ko je konduktar po peronu sem in tja hodeč kake tri minute klical s hripavim glasom „partenza“, ter zaloputal odprta vrata vseh kupejev; nek drug, ne posebno čisto opravljen mož pa z zvončkom, kakoršne pri nas rabijo ministranti za pozvonjanje k mašam pri stranskih altarjih, kratko pozvončkal, zažvižgal je hlapec in počasi jel pomikati se proti jugu.

Nebo, do Pontafeljna oblačno, bilo je tu zopet čisto jasno, torej razgled po dolini — jako lep. Mene je pač najboljše zanimal način, po katerem je ta interesantna železnica izpeljana. —

izključivo slovenskih šolah podučevali. Stremayr je dejal, da v Mariboru še slovenskih otrok nij za slovensko vadno šolo, o Ljubljani pa je pametno molčal. Še jedna smešna epizoda je bila. Herbst je namreč ugovarjal, da postavna vadna šola za slovenske preparande bi v Celovci nemogoča bila, ker je Celovec in cela okolica daleč okolo nemška, vsaj kar je njemu znano. Ko se mu je dokazalo, da to nij res, se je zelo začudil in ekskuziral, da nikoli nij slišal, da bi okolo Celovca še Slovenci bili. Stremayr je dalje trdil, da je naročil ravnatelju mariborskega učiteljskega, naj vodi večkrat učence v slovenske šole v okolici, da se vadijo. Dr. Vošnjak: Niti ta ravnatelj, niti večina učiteljev ne znajo slovenski. Svetovalec Herman pravi, da se na mariborskem učiteljski nekaj predmetov v slovenskem jeziku uči, v Ljubljani pa še več. Ustavoverci so se ve da glasovali proti resoluciji. Pri tej priliki je dr. Vošnjak odgovoril dr. Heilsbergu zaradi njegove pritožbe o preganjanju Nemcev, da tak izrek ne more kot resen smatrati. Če Nemci niso pri drugih narodih priljubljeni, so sami krivi, ker se nehejejo še jezika narodov, mej katerim svoj kruh služijo, učiti.

Postava zoper ponarejena vina.

Državni zbor na Dunaji je sklenil postavo, katera bode tudi našim vinogradarjem in vinopivcem po vseči, namreč, da se ponarejeno vino ne sme več kot pravo vino prodajati. Postava se glasi:

§ 1. Narejanje pijače na tak način, katero se navadno imenuje galizovanje ali petijotiziranje, kakor tudi vsako drugo kakeršno koli prirejanje vinu podobnih pijač (navadno ponarejeno ali umetno vino imenovanih) sme se vršiti samo kot obrt, ki je podvržena dohodninskemu in pridobitnemu davku, ter je podvržena določbam obrtskega reda.

Pri lastnem pridelku galiziranja in petijotiziranja, ako na tak način pripravljena pijača nij namenjena za na prodaj, nij treba naznanjati tega prirejevanja kot obrti, ki je podvržena dohodninskemu in pridobitnemu davku.

§ 2. Rabljenje štirikovega cukra je prepovedano pri narejevanju v § 1 zaznamovane pijače.

Dozdaj veljavne prepovedi gledé rabe zdravju škodljivih tvarin pri narejevanju pijače ostanejo v veljavi.

§ 3. Da je pijača na kak v § 1 zazna-

movani način narejena more se dokazati kemiškim potom ali pa drugače.

§ 4. Pijače, ki je na kateri način zaznamovani v § 1 narejena, ne sme se niti na debelo niti na drobno prodajati z navadnim, imenom, kakor da je vino.

Imenovati se mora tedaj tako pijačo na etiketi, v cenilnikih in naznanilih s kakim razločevalnim imenom, iz katerega se razvidi nedvomno način narejevanja.

§ 5. Pijača, ki je narejena po katerem v § 1 zaznamovanem načinu, je podvržena kakor doslej istemu užitninskemu davku, kakor vino.

§ 6. Prestopke tega zakona kaznujejo obrtske oblastnije z denarno globo od 25 do 600 gold., ako se jih pa ne more izterjati, se dotični kaznuje z zaporom od pet dni do četrty mesece.

Kazenska oblastnija naznani pri vsakej obsodbi kazensko obsodbo v deželnem časopisu in kraju običajno, in sicer vselej na obsojenčeve troške.

Ako se pa prestopki ponavlja, konfiscira se sumnjiva pijača na korist obstoječega ubožnega zaklada one občine, kjer se je prestopki izvršil, ako se ne, kot zdravju škodljiva, na troške krivega uniči.

Pri kazenskem postopanju zaradi tega, ker se nij v § 1 zaznamovani obrtski posel naznanil, je to, ako se je prestopki izvršil v zaprtem mestu, smatrati za obteževalno prikazen.

§ 7. Izvrševanje tega zakona je naloženo ministrom za notranje, za finance, za trgovino in poljedelstvo.

Taka je postava. Če se bode izvrševala res vestno, potem bode veliko koristila na zdravju ljudskem, ker se razne pacarije ne bodo smele kot vino prodajati, kakor tudi razni mešatelji pijač ne bodo mogli vinstvenikom tolike konkurence delati.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj dné 18. februarja. Denes je v državnem zboru minister za poljedelstvo odgovoril na interpelacijo Windischgrätzovo zaradi Idrije. Na podlogi uradnih poročil idrijske rudarske direkcije (nemo judex in causa sua Ur.) minister pravi, da v interpelaciji navedene reči niso natančne, ali minister obeta vendar, definitivno urediti delavske plače v Idriji še letos.

Taaffe je odgovoril na interpelacijo

zarad memoranda čeških škofov in zagotovil, da se bode šolska postava revidirala.

Iz Peterburga se poroča, da je en del carske zimske palače vsled eksplozije v zrak zletel. Carjeva družina je nepoškodovana.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. februarja.

O novoimenovanem naučnem ministru Conradu pravi tudi ustavoverna „Deutsche Ztg.“ da bode popustljiv pomagač grofu Taaffeju, vendar pa da ima veliko znanja in da njega prošlost mu ne bode dopuščala, da bi državni jezik (t. j. nemški) predal Slovanom. (Kdo to terja? Ur.) O drugem ministru Kriegsauvu pa se čudi, kako da je postal on finančni minister in se norčuje iz njega, da ga je moralo jako žaliti, ker nij imel toliko časa prilike, da bi bil pokazal svoje zmožnosti. Nadalje pravi: „Grof Taaffe je hotel oba prazna ministerska stola izročiti pristašem obeh velikih strank. Da je postal Kriegsau finančni minister, to je koncesija desnej stranki, imenovanje Conrada naučnim ministrom pa naj bi bila koncesija ustavoverne stranki, a ta Conrad bode hodil z grofom Taaffejem skozi vsa njegova podjetja.

Dalmatinskega „Narodnega lista“ izveden dopisnik iz Beča (valjda katerih dalmatinskih poslancev) piše rečenemu listu, da je „iz pouzdanega izvora“ slišal, da je ovih dana sledilo znatno približenje izmedju naše vlade i ruske.“ Da bi istina bila! Ker večje nevarnosti zdaj nij za nas, nego če bi se našim avstrijskim nemškim prusjakom posrečilo Avstrijo potegniti na stran Nemčije proti Rusiji in Slovanom. Da bi pa avstrijski Nemci to radi, to beremo iz njih novin.

Vladna „Wiener Zeitung“ objavlja v svojem broji od vtorka cesarjeva ročna pisma, s katerimi se ministerstvo dopolnjuje. Sekcijski šef Chertek je dobil od cesarja v priznanje red železne krone drugega razreda, Stremayr pa priznanje za marljivost.

Novi naučni minister, baron Conrad pl. Eybesfeld, je rojen 1. 1821 na Štajerskem. Po dovršenih svojih študijah je kmalu postal deželne vlade svetovalec v Temešvaru, od tod pa je bil prestavljen kot podpredsednik deželne vlade v Benetkah. Ob svojem času je bil tudi deželni predsednik na Kranjskem, naposled pa je bil deželni predsednik dolnjeavstrijski. Baron Conrad je pod vsakim ministerstvom zvesto služil — zagovarjal je leta 1871 Hohenwartovo politiko, a pozneje Lasser-Auerspergovo.

večjemu le sem in tja katero. Glejte, tu se me je ista misel zopet polastila, toda, dejal sem, — ne samo troletstvo, ampak tudi čezmerno odebelenje vratov je kazen za zatajenje svoje narodnosti, kazen za odnarodenje.

Morebiti bi bil še dalje časa tako in enako premišljeval, ko bi me ne bil opozoril zvonec, da vlak, s katerim se imam odpeljati, prihaja.

Še je bilo nebo čisto oblačno in še je medlo s snegom, ko smo se odpeljali iz Trebiza, razen tega pa je nastopila takošna megla, da je bilo komaj mogoče petdeset korakov daleč videti. To me se ve da nij izpodbujalo k temu, da bi bil opazoval, kod se vozim in vsled tega nijsem niti zapazil, kako in kedaj sem prišel v Pontafelj, poslednjo postajo na avstrijske zemlji, kjer so na državne stroške sezidali enak hotel, kot v Trebižu.

Tu sem bil v prvič atakiran. Toda ne

mislite, gospa, da se mi je streglo po življenji, vsaj vam je dobro znano, da nij vredno počenega groša; — streglo se mi je le po denarji; kajti komaj je vlak obstal, uže je prišel natak — kakor sem to sodil po uniformi, ki je za enaka individuva po nemških in od nemške kulture zadetih deželah navadna — ter se mi ponudil, da mi avstrijski denar zameni za italijansk. Po previdnosti svojej in kulanci Majerjevej pa sem bil rešen te nesreče.

Pontafelj je, kakor sem uže rekel, zadnja železnična postaja v Avstriji. Ker torej našo državo zapustim, dovolite da se tudi od vas poslovim, gospa!

V Italiji, dné 29. januarija 1880.

III.

Gospa! V Pontafelju — pardon! v Pontafelju — sem se bil od vas poslovil, sprejmite moj pozdrav iz Pontebe. Sicer nij Ponteba bog si ga vedi kako daleč od poslednje avstrijske

postaje, kajti peš je od pontafeljskega kolodvora do pontebškega komaj pičlih deset minut hoda; ali ako si ogledam vse okoliščine natančno, videli boste, da sem v tem pičem času, ko sem se s hlaponom prepeljal z enega kolodvora na drugi, prišel ne le z ene države v drugo, ampak tudi v drugo sfero narodnostnega življenja.

To je bilo opaziti precej po zunajnosti, kajti v Pontafelju so vse hiše brez izjeme še krite s škodlji, ter ena od druge vsaj nekoliko korakov oddaljena; kakor hitro pa smo po železničnem mostu prekoračili mejno reko, odprl se nam je pogled na štirivoglate tikoma se držeče in z žlebniki krite hiše, s kratka, pogled na mesto, kakoršna vidite po Italiji povsod, pogled na — Pontebo. Pa tudi narod je tu vse drugačen ko v Pontafelju, kar sem imel priliko opazovati one pol ure ko je vlak stal na kolodvoru. Široki klobuki, pisana barva